

Strategický rámec Národní rady Lidí se zkušeností se závislostí, z.s (NARAZZ)

(verze pro ministerstva, odborné instituce, média i veřejnost)

„Národní rada Lidí se zkušeností se závislostí je expertní platforma, která systematicky integruje perspektivu lidí se zkušeností se závislostí do tvorby, implementace a evaluace politik a služeb, aby odpovídaly skutečným potřebám lidí se zkušeností se závislostí.

Zkušenost se závislostí je významným zdrojem poznání.

Tento zdroj není v datech ani teorii. Je to pohled člověka, který ví, jaké to je hledat cestu ven, překonávat překážky a odhodlat se požádat o pomoc, která rozhoduje o životě.

Nemůžeme být jen objekty péče. Musíme být její spolutvůrci.

Usilujeme o institucionální zakotvení participace lidí se zkušeností jako standardní součásti rozhodovacích procesů na všech úrovních

Od komunitního plánování v obcích, okresech a krajích až po národní strategické plánování a následnou implementaci konkrétních opatření do systému.

Dlouhodobým cílem je rovnocenné postavení hlasu zkušenosti vedle odborných, profesních a akademických perspektiv.

Spolupracujeme s odborníky a prosazujeme udržitelný konsenzus

NARAZZ spolupracuje s předními českými i evropskými odborníky napříč obory.

Aktivně prosazujeme perspektivu lidí se zkušeností a hledáme udržitelný konsenzus, který propojuje odborné poznatky, praxi služeb a zkušenost lidí, kterých se politika a opatření přímo týkají.

Tvoříme systémové změny, které reflektují sociální determinanty zdraví.

Závislost je ovlivněna prostředím, ve kterém lidé žijí — včetně traumatu, izolace, chudoby či nerovností. Podporujeme opatření, která posilují prevenci, snižují škody a vytvářejí podmínky pro důstojný život.

Zvláštní důraz klademe na integraci a podporu lokálních organizací, iniciativ a komunitních skupin.

Lokální úroveň je místem, kde vznikají inovace, kde se odehrává skutečná změna a kde lidé hledají dostupnou pomoc i podporu.

NARAZZ vytváří rámec, který umožňuje propojování lokálních aktérů, sdílení praxe, vzájemnou podporu a přenos zkušeností mezi regiony.

Chráníme práva lidí se zkušeností se závislostí.

Usilujeme o rovné zacházení, nediskriminaci, bezpečný přístup k pomoci a respektující podmínky ve službách i institucích.

Prosazujeme přístupy založené na vědeckých poznatcích, respektu a partnerské spolupráci.

Závislost není morálním selháním ani trvalým stigmatem. Podporujeme služby, které jsou bezpečné, dostupné, nediskriminační a orientované na potřeby jednotlivce i jeho sociálního prostředí.

Zastáváme principy Harm reduction

Odmítáme postupy, které vedou k marginalizaci, trestání nebo odrazování od pomoci.

Aktivně přispíváme k destigmatizaci a korekci nepravdivých či škodlivých narativů přetrvávajících ve společnosti a institucích.

Ukazujeme, jak závislost skutečně vzniká, jaké má podoby a proč si zaslouží respektující, lidský a odborný přístup.

Naše zkušenost dokládá, že změna je možná a že zotavení má mnoho podob.

Podporujeme a vytváříme prostor pro edukaci, vzdělávání a preventivní činnosti

se zaměřením na porozumění závislosti, snižování škod a podporu informovaných, respektujících a bezpečných přístupů ve společnosti i institucích.

Zapojujeme rodiny, blízké osoby a komunity do tvorby podpůrných opatření a služeb

Jejich perspektiva je nedílnou součástí komplexního porozumění problematice

Víme že, spoluzávislost významně ovlivňuje životní situaci celé rodiny a společnosti a její schopnosti poskytovat podporu.

Tvoříme součást evropského a globálního hnutí lidí se zkušeností.

Aktivně sdílíme praxi, přispíváme k mezinárodním iniciativám a přinášíme do českého prostředí osvědčené postupy a inovace.

Naše činnost stojí na vzájemnosti, profesionalitě a dlouhodobé udržitelnosti.

Podporujeme rozvoj kompetencí našich členů, posilujeme jejich kapacity a vytváříme podmínky pro stabilní reprezentaci hlasu lidí se zkušeností se závislostí v systému péče.